

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBAS 13.KONGRESS

PROTOKOLS

Jūrmalā

2003.gada 16.maijā

Nr.13

LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** atklāj kongresu. Informē, ka uz kongresu ieradušies 280 pašvaldību vadītāji, no tiem 269 no LPS biedru pašvaldībām. Kongresu apsveic Dainis Urbanovičs, Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs.

Runā:

Valsts prezidente **Vaira Vīķe – Freiberga**: Pašvaldību loma pēc iestāšanās Eiropas Savienībā pastiprināsies un arvien pieaugs, un tās varēs aizstāvēt ne tikai savas intereses, bet arī ietekmēt lēmumu pieņemšanu, darbojoties reģionālajā komitejā. Pēc iestāšanās ES arī Latvijas reģioni varēs vienmērīgi attīstīties un celt savu labklājību līdzās citām Eiropas valstīm - īpaši mums tuvākajām kaimiņvalstīm, no kurām mums nevajadzētu atpalikt, sacīja prezidente. Prezidente norādīja, ka bez kavēšanās un pašreiz ir jādomā par to, kā piesaistīt ES fondu līdzekļus. Par to ir jādomā valstiskā līmenī visām iesaistītajām institūcijām.

Prezidente norāda uz dzirdētajām bažām par pašvaldību nespēju resursu trūkuma dēļ piesaistīt ES naudu, uzsverot, ka turpmāk dažādi ES strukturālie fondi būs pieejami daudz vairāk un pašvaldībām ir jādomā par kvalificētu speciālistu piesaisti projektu sagatavošanai.

Liela nozīme pilsētu un lauku vienmērīgai attīstībai pēc iestāšanās ES būs arī novadu veidošanas politikai, uzskata Vīķe-Freiberga. Novadu veidošanas procesā būtu jāpazūd vai vismaz jāsašaurinās plaisa starp laukiem un pilsētu. Valsts prezidente aicina novadu veidošanas procesu uzsākt jau tuvākajā laikā, darīt to pēc brīvprātības principa, ņemot vērā katra iedzīvotāja vēlmes un neatliekamākos risinājumus, tostarp ceļu un sabiedriskā transporta sakārtošanu un elektrifikāciju.

Ministru prezidenta biedrs **Ainārs Šlesers** pašvaldībām iesaka aktīvāk sadarboties ar saviem uzņēmējiem un aicināt tos strādāt, lai turpmākajos 10 gados Latvija varētu sasniegt Eiropas Savienības vidējo dzīves līmeni. Šlesers norāda, ka viņa birojs un Ekonomikas ministrija ļoti labi saprot nepieciešamību ekonomiku un biznesu attīstīt jebkurā Latvijas nostūrī un ka Rīga nav visa Latvija, un tieši tādēļ aicina pašvaldības uz sadarbību. Ministru prezidenta biedrs uzsver, ka, attīstoties biznesam, attīstīsies arī tautsaimniecība un valsts spēs maksāt liekākas pensijas, lielākas algas mediķiem, skolotājiem un invalīdiem nodrošināt labākus dzīves apstākļus.

Saeimas deputāti **Augusts Brigmanis** un **Staņislavs Šķesters** aicina pašvaldības uz sadarbību.

Finanšu ministrs **Valdis Dombrovskis** pašvaldības aicina sadarboties ar Valsts ieņēmumu dienesta reģionālajām nodaļām cīņā ar "aplokšņu algām". Ministrs uzsver, ka pašvaldībās uz vietas ir labāk redzams, vai cilvēki deklarē reālos ieņēmumus vai nodokļi tiek maksāti tikai no minimālās algas, bet "pats pārvietojas ar džipu". Sekmīgi sadarbojoties cīņā pret aplokšņu algām, iegūs arī pašvaldības. To budžetos ienāks arvien lielāka iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa, savukārt tiks atslēgots sociālais budžets, ja būs jāmaksā mazāki pabalsti, pensionāriem un invalīdiem, kuriem valsts spēs pacelt pensijas.

Labklājības ministre **Dagnija Staķe** pašvaldības aicina izskatīt iespējas savās iestādēs un uzņēmumos ierīkot subsidētās darba vietas bezdarbniekiem invalīdiem, tādējādi palīdzot viņiem integrēties sabiedrībā. Labklājības ministrija šogad ir uzsākusi četrus projektus invalīdu nodarbinātības veicināšanai, taču diemžēl tajos vairāk iesaistās privātie, nevis pašvaldību vai valsts uzņēmumi. Staķe norāda, ka šie projekti ir iestrāde Eiropas sociālā fonda saņemšanai un tie būs ilglaicīgi.

Īpašu uzdevumu ministrs bērnu un ģimenes lietās **Ainars Baštiks** un īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās **Nils Muīžnieks** aicina pašvaldības uz sadarbību.

Tā kā reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Ivars Gaters atrodas Grieķijā ES valstu un kandidātvalstu reģionālo attīstības ministru sanāksmē, viņa runu kongresā nolasīja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāre **Ilze Kukute**. Gatera runā ministrs pašvaldības aicina "pierādīt un parādīt, kas ir jādara, lai būtu stipras pašvaldības". Galvenais un svarīgākais ir neizvirzīt priekšplānā savas vēlmes un intereses, pieņemot kādu lēmumu, bet domāt par cilvēku dzīvi, uzskata Gaters. Viņš savā runā norāda, ka stipra Latvija ir stipras pašvaldības un tās veido godprātīgs un pašizlīdzsvars darbs, nevis valdības vai ministra rīkojums. Ministrs savā runā īpaši uzsver novadu veidošanas nepieciešamību, jo tas palīdzēs radīt gan stipras pašvaldības, gan uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti.

Izglītības un zinātnes ministrs **Kārlis Šadurskis** norāda, ka pirms divām lielajām pārmaiņām - iestāšanās ES un novadu veidošanas - pašvaldībām ir daudz jautājumu, tostarp arī izglītības jomā. Būtiskākie jautājumi, veidojot novadus, ir par to, kas turpmāk notiks ar izglītības pārvaldēm un kādā veidā tiks administrētas mērķdotācijas pedagogu darba samaksai. Šadurskis norāda, ka šie jautājumi nekavējoties prasa kvalitatīvu risinājumu. Ja pašreiz ir skaidrs, ka mērķdotācijas pedagogu darba samaksai jāadministrē pašvaldībai - novadam, tad izglītības pārvalžu nākotne ir neskaidra, atzina ministrs, uzsverot, ka lielākā neskaidrība ir par to, kuras izglītības pārvaldes funkcijas uzņemsies valsts, bet kuras - pašvaldība. Ministrs izsaka cerību, ka, novadiem administrējot mērķdotācijas pedagogu darba samaksai, Izglītības un zinātnes ministrijas un pašvaldību sadarbība arvien nostiprināsies.

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks **Egils Baldzēns** aicina pašvaldības uz sadarbību.

Kongresa darba kārtība:

1. Balsu skaitīšanas, mandātu un redakcijas komisiju vēlēšanas
2. LPS priekšsēža ziņojums
3. Finanšu un ekonomikas komitejas ziņojums
4. Mandātu komisijas ziņojums
5. Revīzijas komisijas ziņojums

6. Iestāšanās ES sarunu vadītāja informācija
7. Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas ziņojums
8. Tehnisko problēmu komitejas ziņojums
9. Veselības un sociālo jautājumu komitejas ziņojums
10. Izglītības un kultūras komitejas ziņojums
11. Debates
12. Debates par dokumentu projektiem
13. Dokumentu apspriešana un pieņemšana
14. Apbalvošana ar LPS Atzinības rakstu un nozīmi

1. Balsu skaitīšanas, mandātu un redakcijas komisiju vēlēšanas

(A.Jaunsleinis, A.Troska)

A.Troska informē, ka ir saņemti šādi priekšlikumi:

- Balsu skaitīšanas komisija: Leontīne Žeimote – Andzeļu pagasta padomes priekšsēdētāja Guntārs Bērziņš - Alūksnes pilsētas domes priekšsēdētājs, Jānis Bite - Sēlpils pagasta padomes priekšsēdētājs, Vera Purmale - Īslīces pagasta padomes priekšsēdētāja, Aivars Rozenbergs – Liezēres pagasta padomes priekšsēdētājs,
- Mandātu komisija: Juris Tučs - Viļānu pilsētas domes priekšsēdētājs, Aivars Raščevskis – Kalupes pagasta padomes priekšsēdētājs, Arvīds Kucins - Daugavpils rajona padomes priekšsēdētājs, Astrīda Spuriņa – Vārkavas novada domes priekšsēdētāja, Aija Poča - Rīgas pilsētas domes deputāte
- Redakcijas komisija: Aleksandrs Lielmežs – Finanšu un ekonomikas komitejas priekšsēdētāja vietnieks, Ligita Gintere - Izglītības un kultūras komitejas priekšsēdētāja, Visvaldis Gercāns – Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas priekšsēdētājs, Irēna Škutāne - Veselības un sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētāja, Aivars Okmanis – Tehnisko problēmu komitejas priekšsēdētājs, Andris Elksnītis – Dobeles pilsētas domes priekšsēdētājs, Māris Timermanis – Amatas novada domes priekšsēdētājs, Gunārs Laicāns - Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājs, Māris Pūķis – LPS vecākais padomnieks
- Sekretariātā: Cilda Purgale - Trikātas pagasta padomes priekšsēdētāja, Olga Kokāne, Elita Kresse.

Atklāti balsojot, kongress nolemj apstiprināt Balsu skaitīšanas, mandātu un redakcijas komisijas un sekretariātu.

2. LPS priekšsēža ziņojums

3. Finanšu un ekonomikas komitejas ziņojums

(A.Jaunsleinis)

LPS priekšsēdis A.Jaunsleinis ziņo par paveikto gada laikā, par LPS 12.kongresa rezolūciju un lēmumu izpildi. Priekšsēdis akcentē Latvijas pašvaldību pozīciju īsi pirms balsojuma par iestāšanos Eiropas Savienībā, uzsverot to, ka ir ratificēti 29 Eiropas vietējo pašvaldību hartas paragrāfi no 30, ka ir izveidota viena no pilnīgākajām sarunu sistēmām ar nacionālo valdību un stabila finanšu izlīdzināšanas sistēma un ka tiek veidota sadarbība ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu pašvaldībām. Trīspadsmit neatkarības gados ir panākts, ka ar likumu noteikts, ka pašvaldības īpašums ir tās ekonomiskais pamats, turklāt pašvaldībām piemīt pilnīga autonomija un tās īsteno vietējās likumdošanas tiesības. Priekšsēdis runā par vēl nepaveikto un formulē uzdevumus, lai Latvijas pašvaldības un iedzīvotāji spētu līdzvērtīgi ar citu valstu pašvaldībām un iedzīvotājiem iesaistīties ES aktivitātēs. Galvenais uzdevums ir

nepieciešamība nodrošināt pašvaldību projektiem pietiekamu līdzfinansējumu un panākt, lai pašvaldību daļa kopējā projektu finansējuma apjomā sistemātiski pieaugtu. Svarīgs reģionu attīstības pamats ir uzdevums panākt plānošanas reģionu attīstību, izmantojot valsts dotācijas reģionālo projektu finansēšanai un panākot valsts funkciju decentralizāciju uz plānošanas reģioniem. Arī Latvijas Pašvaldību savienībai jābūt gatavai pārmaiņām, paredzot lobēšanas prasmes Briselē attīstību, kā arī uzraugot un ietekmējot nacionālās pozīcijas veidošanas procesu. Lai to veiktu, būs jāpārkārto LPS iekšējā struktūra atbilstoši reformu procesiem un jārada vēl spēcīgāka organizācija Latvijas pašvaldībām, jo tā būs nepieciešama gaidāmo pārmaiņu laikos. LPS darbības mērķis ir stipru pašvaldību izveidošana, tādēļ priekšsēdis savā runā analizē arī novadu veidošanas procesu, pievēršot īpašu uzmanību teritorijas attīstības plānošanai, darbinieku apmācībai un novērst trūkumus, panākot no valsts budžeta dotācijas vismaz pašu nepieciešamāko investīciju projektu īstenošanai.

4. Mandātu komisijas ziņojums

(A.Poča)

A.Poča ziņo, ka, atklāti balsojot, komisija nolemj par Mandātu komisijas priekšsēdētāju ievēlēt Aiju Poču, Rīgas pilsētas domes deputāti. Atklāti balsojot, komisija nolemj par Mandātu komisijas sekretāru ievēlēt Aivaru Raševski, Kalupes pagasta padomes priekšsēdētāju. A.Poča ziņo, ka līdz 2003.gada 16.maijam Latvijas Pašvaldību savienībā iestājušās 502 pašvaldības, uz kongresu ieradušies 270 delegāti. Pārbaudot delegātu pilnvaras, komisija nolemj atzīt visu 270 delegātu mandātus.

5. Revīzijas komisijas ziņojums

(J.Tukiša)

LPS Revīzijas komisijas locekle J.Tukiša nolasa Revīzijas komisijas 2003.gada 1.aprīļa aktu par Latvijas Pašvaldību savienības darba dokumentālo pārbaudi un priekšlikumiem darba pilnveidošanai (pielikumā).

6. Iestāšanās ES sarunu vadītāja informācija

(A.Ķesteris)

A.Ķesteris informē, ka 2002. gada 13. decembrī Kopenhāgenā ES Padome pieņēma lēmumu par iestāšanās sarunu pabeigšanu ar desmit ES kandidātvalstīm, tai skaitā ar Latviju. Iestāšanās sarunās pagāja divi gadi intensīva darba, cīnoties par iespējami labākiem nosacījumiem Latvijas dalībai Eiropas Savienībā. Latvijas iestāšanās ES līgums tika parakstīts Atēnās 2003. gada 16. aprīlī, bet kā jauno dalībvalstu iespējamais iestāšanās ES datums noteikts 2004. gada 1. maijs. No līguma parakstīšanas līdz iestāšanās brīdim, tas ir, līdz brīdim, kad 15 ES valstis un 10 nākamās dalībvalstis būs ratificējušas iestāšanās līgumu saskaņā ar katras valsts konstitucionālajām prasībām, Latvija, tāpat kā pārējās 9 jaunās dalībvalstis, darbosies ES institūcijās novērotājas statusā. Tautas nobalsošana par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā paredzēta 2003. gada 20. septembrī.

Līdz iestāšanās brīdim Latvijai jāveic vairāki uzdevumi, kas ir mūsu pašu interesēs. Pirmkārt, Latvijai jābūt gatavai no pirmās iestāšanās dienas pildīt dalībvalsts saistības. Otrkārt, lai saņemtu Eiropas Savienības finansiālo palīdzību, sākot ar 2004. gada 1. maiju, jābūt izveidotām attiecīgām darboties spējīgām struktūrām. Attiecībā, piemēram, uz dalībvalsts saistību pildīšanu, no nākamā gada 1. maija Latvijas muita kļūs par ES

muitas sastāvdaļu. Visām mūsu muitas informācijas sistēmām jābūt tādām pašām kā pārējās ES valstīs, lai informācija par produkciju, kas caur Latviju tiks eksportēta uz Eiropas Savienību un iekasētajām muitas nodevām parādītos kopējā ES muitas informācijas sistēmā.

Par lauksaimniecības jomu. Priekšnoteikums tiešo maksājumu saņemšanai un izmaksāšanai Latvijas zemniekiem no nākamā gada 1. maija ir administrēšanas un kontroles sistēmas izveide. Šīs sistēmas pamatā ir visu mājlupu, apsēto platību, ražības rādītāju uzskaite, uz kā pamata tiks aprēķināti un izmaksāti tieši maksājumi zemniekiem.

7. Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas ziņojums

(V.Gercāns)

V.Gercāns ziņo par Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas darbu pēc LPS 12.kongresa. Komiteja centusies visus svarīgākos aktuālos jautājumus risināt ar atbildīgajām personām. Komiteja par ministriju iecerēm jaunajā laikā ir uzklauzījusi reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministru I. Gateru un vides ministru R. Vējoni, kā arī Īpašu uzdevumu ministra valsts reformu lietās sekretariāta vadītāju J. Ruško. Par veselības aprūpes reformas teritoriālajiem aspektiem tika debatēts ar Veselības aprūpes departamenta direktori R.Pupeli, par Valsts zemes dienesta kartēm – ar izpilddirektoru V.Lindi, par Attīstības plānu ar departamenta direktoru J.Jurgī. Ja parasti, gatavojot atzinumu par iesniegtu likumprojektu vai Ministru kabineta noteikumu projektu, LPS ikdienā var balstīties uz komitejā jau izlemtu nostāju, tad dažos gadījumos tika aptaujātas ieinteresētās pašvaldības, bet īpaši strīdīgos jautājumos aicinātas ierasties ministrijās un aizstāvēt savu viedokli. Tā, pateicoties piekrastes pašvaldību atsaucībai, izdevās apturēt ministrijas uzņemto kursu uz totālu būvniecības aizliegumu piekrastē, kā arī mainījās ministrijas pieeja plānošanas reģionu sastāva jautājumā. Turpinās konsultācijas par vairākiem vides aizsardzības un dabas aizsardzības jautājumiem, par mežiem pilsētās, par zemes reformas jautājumiem, teritoriālpļānošanas noteikumu jaunajām versijām. Daudzos svarīgos jautājumos darbs problēmas risināšanā nebeidzas ministrijās, bet turpinās Ministru kabinetā un Saeimā, bet vienā gadījumā - aizsargjoslas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē – LPS bija spiesta protestēt pat pie Valsts prezidentes. Rezultātā Valsts prezidente atgriezta Saeimai jau pieņemtu likumu otrreizējai caurskatīšanai, un Saeima pirmatnējo redakciju ļoti mīkstināja.

8. Tehnisko problēmu komitejas ziņojums

(A.Okmanis)

A.Okmanis ziņo par Tehnisko problēmu komitejas darbu pēc LPS 12.kongresa. Komiteja, vairākkārt izskatot jautājumu par "Valsts autoceļu fonda un pašvaldību autoceļu (ielu) fondu izveidošanas kārtību", ir panākusi, ka beidzot atsākusies "Lauku ceļu sakārtošanas un attīstības programmas" realizācija. Nav panākts, lai valsts kaut nelielu finansējumu piešķirtu arī 2. šķiras un vietējās nozīmes ceļiem. Komitejas sēdē tika izskatīts jautājums par likumprojektu "Pasažieru pārvadājumu likums". Šī likuma apspriešanā tika iesaistītas visas rajona un lielo pilsētu pašvaldības. Komitejas locekļi vairākkārt tikās ar Satiksmes ministrijas atbildīgajām personām. Rezultātā tika panākts, ka šo likumprojektu valdības sēdē neakceptēja un par šī likuma nepieciešamību atkārtoti tiks diskutēts tikai pēc pašvaldību teritoriālās reformas galīgā modeļa izstrādes, ievērojot arī pašu pašvaldību intereses.

Komiteja sadarbībā ar Latvijas siltumuzņēmumu asociāciju 2002.gada maijā apturēja a/s "Latvijas gāze" mēģinājumu mainīt norēķinu kārtību par patērēto dabasgāzi, sadalot juridisko personu (siltumapgādes uzņēmumu) dabasgāzes patērētāju patērēto dabasgāzi pa siltuma ražošanas objektiem (katlumājām), tādējādi pārceļot siltumapgādes uzņēmumus uz citām dabasgāzes patērētāju kategorijām.

Komiteja vairākkārt analizējusi jautājumu par tiem grozījumiem būvnormatīvos LBN-403, kas radīja neiedomājamas jukas ap pilsētu pašvaldību saistošajiem noteikumiem "Par piegulošo teritoriju uzturēšanu". Komiteja uzskata, ka vienīgais šīs problēmas risinājums ir izdarīt nepieciešamos grozījumus likumā "Par pašvaldībām" vai izstrādāt speciālu likumu, kas reglamentētu jautājumu par namīpašnieku pienākumiem, bet līdz šī likuma pieņemšanai būtu jāatceļ svītrojums LBN- 403 būvnormatīvos.

Tehnisko problēmu komiteja ir vairākkārt analizējusi un sagatavojusi Saeimas valsts pārvaldes un pašvaldību lietu komisijai priekšlikumus par grozījumiem likumprojektos "Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā", "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem", "Par dzīvojamo telpu īri", "Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā", "Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām mājām". Komiteja uzskata, ka ir jāatver likums " Par dzīvojamo telpu īri" un ar šī likuma palīdzību jārisina jautājumi par īres maksas maksimālajiem maksājumiem, jo pašreizējā likumdošana paredz īres maksu brīvlaišanu pēc 2004. gada; par namīpašnieku atbildību; par valsts garantijām kredītiem (aizdevumiem) dzīvokļu iegādei vai dzīvojamo māju celtniecībai; par īrnieku garantijām denacionalizētos un likumīgajam īpašniekam atdotajos namos.

Komiteja ir skatījusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Par civilās aizsardzības plānu" un likumprojektu "Civilās aizsardzības likums". Jaunajā likumprojektā tika mēģināts radikāli izmainīt pašvaldību pienākumus civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā. Bija noteikts, ka par civilās aizsardzības uzdevumu izpildi atbild pašvaldības vadītājs, ka pašvaldībām jāizveido civilās aizsardzības formējumi reaģēšanai attiecīgajā pašvaldību teritorijā. Diemžēl likumprojekta autori bija pilnībā aizmirsuši par šo funkciju finansējumu.

Komitejas ietvaros izveidota darba grupa pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem, kas kopīgi ar "Latvenergo" pārstāvjiem risina jautājumus par elektrības pieslēgšanu 435 lauku viensētām. Latvijas Pašvaldību savienība sadarbībā ar a/s LATVENERGO rosinājusi pabeigt Latvijā lauku elektrifikācijas procesu. Šim mērķim iespējams piesaistīt SAPARD līdzekļus, lai finansētu veicams darbus, nemainot kopējo elektroenerģijas tarifu. Šajā projektā 10% apmaksā Latvenergo, bet 90% no SAPARD fondiem.

Ministru prezidenta uzruna

(E.Repše)

Ministru prezidents Einars Repše: Valdība ir gatava uz klausīt un atbalstīt konstruktīvus, labi pārdomātus un valdībai saprotamus pašvaldību priekšlikumus, jo kvalitatīvi un saprotami sagatavoti priekšlikumi ir vienkārši un rada uzticības auru. Savukārt aizplīvurots un sarežģīts priekšlikums rada divas domas - vai nu tur ir "āža kāja", proti, slēpjas kaut kas negodīgs, vai arī šo priekšlikumu gatavotāji neorientējas šajā jautājumā.

Runājot par valdības prioritātēm, premjers uzsver novadu veidošanas nepieciešamību, norādot, ka administratīvi teritoriālā reforma būs un lēmums par to tiks pieņemts vasaras beigās.

Premjers norāda, ka pēc šīs reformas nebūs otrā līmeņa pašvaldību, jo uzskata, ka rajonu līmeņu pašvaldības nav nepieciešamas. Vidējie posmi rada nesaprašanos sabiedrībā. Vietējās varas nesējs būs pašvaldība, virs kuras būs valdība un Saeima. Esošās rajonu funkcijas vajadzētu pārņemt vai nu jaunizveidotajiem novadiem, vai ministrijām, kā arī atsevišķos gadījumos – jau esošajiem plānošanas reģioniem.

9. Veselības un sociālo jautājumu komitejas ziņojums

(I.Škutāne)

I.Škutāne ziņo par Veselības un sociālo jautājumu komitejas darbu pēc LPS 12.kongresa. I.Škutāne informē, ka Veselības un sociālo jautājumu komiteja skatīja MK noteikumu projektu "Par obligātās veselības apdrošināšanas koncepciju" un nesaskaņoja to. LPS ierosināja iezīmēt kā veselības apdrošināšanas maksājumu to sociālās apdrošināšanas maksājuma daļu, kas līdz šim netiek personificēta. Tas nozīmē, ka pirmā un otrā līmeņa pensiju maksājumi paliktu iezīmēti, bet nepersonificētā sociālā maksājuma daļa pārvērstos par veselības apdrošināšanas maksājumu. Valsts sociālos pabalstus varētu segt no pamatbudžeta. Šāds risinājums neprasa papildus līdzekļus, taču palīdzētu nākotnē uzlabot valsts budžeta struktūru. Komiteja nesaskaņoja MK noteikumu projektu "Pabalsta garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība", jo nav detalizēta finansiālā pamatojuma aprēķina no pašvaldību budžetiem GMI izmaksai nepieciešamajiem līdzekļiem, kā arī nav paredzēti prognozējamie kompensējošie pasākumi papildu izdevumu finansēšanai. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma izpildei pašvaldībām papildus nepieciešami 18 miljoni latu. Ņemot vērā iespējamo GMI pabalsta saņēmēju skaitu, mājāsaimniecību ienākumu dinamiku un pašvaldību finansu nepietiekamību, lielākā daļa pašvaldību nespēs pilnā apjomā izmaksāt GMI. LPS uzskata, ka nav pieļaujama materiāla atbalsta nesniegšana ģimenēm pārējā gada periodā, kad tās nevarēs pretendēt uz GMI, kā arī citiem trūcīgajiem un mazturīgajiem, kas savu ienākumu līmeņa dēļ nevarēs pretendēt uz GMI, jo līdz ar to tiks pārkāptas citu likumu normas, piemēram, "Bērnu tiesību aizsardzības likuma", "Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā". Komiteja nesaskaņoja arī MK noteikumu projektu "Ienākumu un materiālā stāvokļa līmenis, nepārsniedzot kuru ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu un kārtība, kādā novērtējami ģimenes ienākumi un materiālais stāvoklis". Šiem noteikumiem stājoties spēkā, tiesības saņemt trūcīgas personas statusu būs nevis 307,6 tūkstošiem jeb 13%, kā tas ir pašlaik, bet jau 18,3 % jeb 430,6 tūkstošiem valsts iedzīvotāju. Lai veiktu visu darbu apjomu ar ienākumu un materiālā stāvokļa deklarāciju apstrādi, kā arī monitoringu papildus vēl 123 tūkstošiem iedzīvotāju, pašvaldībām būs jāiegulda ievērojami papildus līdzekļi šī procesa administrēšanā. Komiteja nesaskaņoja MK noteikumu projektu "Par garantēto minimālo ienākumu līmeni un pabalsta apmēru garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai", jo saskaņā ar 2003.gada 1.janvārī spēkā stājušos Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu, garantētā minimālā ienākuma līmeņa pabalsta izmaksas nodrošināšanai pašvaldībām ir nepieciešams finansējums 18 584 833 latu apmērā, bet pašvaldību rīcībā nav šādu līdzekļu, 2003.gada valsts budžeta projektā šāds finansējums nav paredzēts. Smagās starpministriju saskaņošanas sanāsmēs, diskusijās Ministru kabineta komitejas sēdēs izdevās panākt daudzus būtiskus uzlabojumus noteikumu projektu saturā, taču neizdevās panākt

grozījumus Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likumā, kā arī valdība nebija gatava piešķirt līdzekļus GMI izmaksai no valsts budžeta līdzekļiem, ne arī atteikties no GMI ieviešanas. Tādēļ Ministru kabinets noteica GMI līmeni Ls 15, nevis Ls21, kā tas iepriekš bija paredzēts. Ministru kabineta sēdē izdevās panākt ierakstu MK protokollēmumā par uzdevumu Labklājības ministrijai un Latvijas Pašvaldību savienībai sekot šo noteikumu pielietošanas gaitai un līdz 1. jūnijam sagatavot informāciju par finanšu izlietojumu, kā arī noteikumu izpildes iespēju, lai, pamatojoties uz to, varētu veikt nepieciešamos grozījumus šais noteikumos.

Veselības ministrija, kas tika izveidota aizvadītajā atskaites periodā, joprojām nav stabilizējusi savu darbu, jo tās dažu mēnešu darbības laikā jau nomainījies ministrs. Solīts, ka taps vairāki nozares darbību nodrošinoši likumi, bet joprojām nav skaidrs, kāda vieta veselības aprūpē tiks paredzēta pašvaldībām. Turpinās arī diskusija pašu pašvaldību politiku un darbinieku vidū par to, kāds tad ir mūsu viedoklis, kas līdz šim nav bijis vienots.

10. Izglītības un kultūras komitejas ziņojums

(L.Gintere)

L.Gintere ziņo par Izglītības un kultūras komitejas darbu pēc LPS 12.kongresa. Ja arī sarunās ar Kultūras ministriju tika panākts atbalsts LPS prioritātēm (Dziesmu svētki, investīcijas), tad, sākot strādāt ar 2003.gada budžeti, izrādījās, ka, izņemot mērķdotācijas skolotāju un tautas kolektīvu vadītāju algām, tā ir bijusi tikai abu pušu vēlme, kas atdūrusies pret realitāti. Panāktais finansējums šī gada Dziesmu svētku dalībniekiem ir liels LPS panākums. Līdz ar to var teikt, ka no Dziesmu svētku budžeta, t.i., 2 miljoniem latu, pašvaldības ir saņēmušas ¼ daļu. Vēl aizvien paliek aktuāls jautājums par investīcijām kultūras objektiem pašvaldībās - bibliotēkām un kultūras, tautas namiem. Šī problēma jāaktualizē arī turpmāk. Ir pirmais gads, kad pašvaldību mākslas un mūzikas skolas ir saņēmušas nosaukumu "profesionālās ievirzes interešu izglītības iestādes". Līdz ar to ir bijis papildus "papīra" darbs, jo notiek visaptveroša skolu akreditācija. Rezultāti liecina, ka skolas un pašvaldības labi tiek ar to galā. Par problēmām, kas ir šajā jomā, vienojāmies runāt kopīgi reģionālajās sanāksmēs pašvaldību vadītājiem un skolu direktoriem. Šī gada sarunās ar Kultūras ministriju tiks aktualizēts kultūrpolitikas reģionālais aspekts, runāts par investīcijām, mērķdotācijām, bibliotēku informatizēšanu.

2002.gada sarunu protokols ar Izglītības un zinātnes ministriju paredzēja 2003.gada budžetā skolotāju algu paaugstināšanas grafika precīzu ievērošanu, arī investīciju projektu turpinājumu un jaunu uzsākšanu, kā arī LISS nepārtrauktību. Diemžēl 2003.gada budžetā nav finansējuma LISS programmai, netiek piešķirts finansējums iesāktajām investīcijām objektu turpināšanai un gandrīz nav jaunu uzsākšanai, nav ieplānots skolotājiem algas pieaugums no 2003.gada septembra, līdz šim nav zināmas IZM prioritātes 2003.gada valsts budžeta grozījumiem. Šie ir politiski izšķirami jautājumi, kas būs jārisina visu šo gadu. Šobrīd aizvien skaidrāk iezīmējas tendence ministrijai veidot izglītības politiku, visas praktiskās lietas, arī finanses protams, atstājot mācību iestādes dibinātāja rūpju lokā, bet tajā pašā laikā tiek izdoti ļoti daudz un stingri normatīvie akti, tai skaitā ministrijas rīkojumi, kas nosaka striktas prasības un normatīvus, bet to ieviešanai netiek paredzēts papildus finansējums. Tā ir dilemma ne tikai izglītībā, ka valsts ar savu vēlmi visu sakārtot pēc sava prāta un visiem vienādi, bet, neiedodot atbilstošu finansējumu, panāk to, ka rodas neiecietība un nesaskaņas starp valsts iestāžu darbiniekiem un pašvaldībās strādājošajiem.

11. Debates

(G.Liepiņš, V.A.Krauklis, R.Švīpiņš, R.Bērziņš, V.Staņa,
O.Beķeris, V.Albergs, J.Šulcs, A.Elksnītis)

Debatē:

Guntis Liepiņš, Sējas pagasta padomes priekšsēdētājs, par Murjāņu sporta skolas finansēšanu.

Vents Armands Krauklis, Valkas pilsētas domes priekšsēdētājs, par rezolūciju “Par valsts budžetu”, par reģionālo reformu.

Raimonds Švīpiņš, Vadakstes pagasta padomes priekšsēdētājs, par reģionālo reformu, par lauku pašvaldību problēmām.

Roberts Bērziņš, Medzes pagasta padomes priekšsēdētājs. Par Reģionālās attīstības ministrijas dokumentiem. Uzskata, ka daudzi priekšlikumi ir ar zemūdens akmeņiem, solījumi izrādās ziepju burbuļi. 2.šķiras ceļi ir nesakārtoti. PVIS neko nenožīmē, jo tā nerisina problēmu katrā vietā. Aicina sniegt priekšlikumus visām ministrijām par ATR, lai palīdzētu ministrijām palīdzēt mums ar skaidriem dokumentiem par to, kas mūs sagaida.

Vitauts Staņa runā par deputātu “mugurkaulu”. Ja iedzīvotāji saka nē, tad arī deputātiem jāsaka nē. Viss ir nezināms, arī finansēšana nav zināma. Ļoti lielu pesimismu pauž.

Ojārs Beķeris, Mazsalacas pilsētas domes priekšsēdētājs, runā par administratīvi teritoriālo reformu.

Kārlis Albergs, Valkas rajona padomes izpilddirektors, runā par slimokasu problēmām, par līdzekļu piesaistīšanu no Eiropas Savienības pirmsstrukturālajiem fondiem, SAPARD.

Juris Šulcs, Tukuma domes priekšsēdētājs, runā par administratīvi teritoriālo reformu. Aicina pierādīt – jāreķinās ar to, ka cietīs pilsētas, kurām pievienos pagastus. Pilsētas šajā reformā cietīs, jo administratīvie izdevumi pieaugs par 20%- 30%. Valdībai jānāk talkā ar ievērojamiem finansu līdzekļiem. Aicina pašvaldības detalizēti pierādīt, kāds finansējums ir nepieciešams jaunajam novadam tā izveidošanā.

Andris Elksnītis, Dobeles domes priekšsēdētājs, vērš uzmanību uz reģionālo reformu, uzsverot, ka viedokļi ir atšķirīgi. Par funkciju pārdali. Novadi paši par sevi neatrisina problēmas. Rajonu kompetences un sfēras novadi nespēs pārņemt. Latvijā vajag otrā līmeņa pašvaldības, kas nopietni var ietekmēt un konkurēt ar centrālo varu. Albānija lūdz metodisku palīdzību 2.līmeņa pašvaldību funkcionēšanā. Nopietni jāvērtē Pašvaldību likumprojektu.

Debates slēdz.

12. Debates par dokumentu projektiem
13. Dokumentu apspriešana un pieņemšana
 (M. Pūķis)

M.Pūķis informē, ka nav saņemti priekšlikumi labojumiem *Pamatnostādnēm LPS darbībai periodā līdz 2005.gada pašvaldību vēlēšanām*. Atklāti balsojot, par – 269, atturas – nav, pret – nav, kongress apstiprina *Pamatnostādni LPS darbībai periodā līdz 2005.gada pašvaldību vēlēšanām* (pielikumā).

M.Pūķis informē, ka ir saņemts priekšlikums *Latvijas pašvaldību attīstības vadlīniju* 9.nodaļas 3.rindkopu izteikt šādā redakcijā: “Veicināt pašvaldību sadarbību informācijas tehnoloģijas jomā, izmantojot pašvaldību pozitīvo pieredzi un izveidojot reģionos informātikas padomes.” Atklāti balsojot, par – 266, atturas – 3, pret – nav, kongress apstiprina *Latvijas pašvaldību attīstības vadlīniju* 9.nodaļas 3.rindkopu minētajā redakcijā. Atklāti balsojot, par – 266, atturas – 3, pret – nav, kongress apstiprina *Latvijas pašvaldību attīstības vadlīnijas* (pielikumā).

M.Pūķis informē, ka ir saņemts priekšlikums rezolūcijas “*Par grozījumiem likumā “Par valsts budžetu 2003.gadam”*” pēdējo rindkopu izteikt šādā redakcijā: “LPS kongress prasa valdībai pildīt valsts saistības attiecībā pret pašvaldībām, tādējādi nebremzējot pašvaldību sociāli ekonomisko attīstību. Saistību nepildīšana var kaitēt valsts iedzīvotāju interesēm un mazināt vēlētāju atbalstu pirms referenduma par dalību Eiropas Savienībā.” Atklāti balsojot, par – 264, atturas – 2, pret – 3, kongress apstiprina rezolūcijas “*Par grozījumiem likumā “Par valsts budžetu 2003.gadam”*” pēdējo rindkopu minētajā redakcijā. Atklāti balsojot, par – 264, atturas – 2, pret – 3, kongress apstiprina rezolūciju “*Par grozījumiem likumā “Par valsts budžetu 2003.gadam”*” (pielikumā).

M.Pūķis informē, ka ir saņemts priekšlikums rezolūcijas “*Par jauna Pašvaldību likuma projektu*” priekšpēdējo rindkopu papildināt ar tekstu: “...un finansēt kvalificētus ekspertus”. Atklāti balsojot, par – 268, atturas – nav, pret – 1, kongress apstiprina rezolūcijas “*Par jauna Pašvaldību likuma projektu*” priekšpēdējo rindkopu minētajā redakcijā. Atklāti balsojot, par – 268, atturas – nav, pret – 1, kongress apstiprina rezolūciju “*Par jauna Pašvaldību likuma projektu*” (pielikumā).

14. Apbalvošana ar LPS Atzinības rakstu un nozīmi
 (A.Jaunsleinis)

Ar Atzinības rakstu un nozīmi par nopelniem pašvaldību darbā apbalvo Dagniju Staķi, Vitu Eglīti, Pēteri Ontužānu un Māri Ārbergu.

Priekšsēdis

A.Jaunsleinis

Protokolētāja

E.Kresse